

LA CATALUNYA DEL NORD

joan-daniel bezsonoff

Hi ha moros a la costa vermella | En el francès col·loquial de la *banlieue* es practica força la inversió de les síl·labes. Així, de la festa (*fête*) en diuen *teufe*, dels moros, *beurs* i de les mores, *beurettes*.

La majoria dels meus alumnes de català descendeixen de pagesos i pescadors catalans del Rosselló. Alguns procedeixen del Principat o del País Valencià. Hi ha també una forta minoria de francesos de l'interior que volen apropiarse de la llengua de la terra on han nascut. Cal recordar que un 60 % dels pares dels alumnes de les escoles Bressola i Arrels venen de França endins.

Des de fa quatre o cinc anys ha arribat una altra comunitat de catalanòfons: els adolescents marroquins nascuts a Figueres, Vic o Barcelona. Han seguit els pares a l'Estat francès per raons econòmiques. D'aquests joves, els de les comarques tenen com a llengua pròpia la nostra parla. En canvi, els marroquins de Barcelona fan servir més el castellà, tot i que saben el català. S'han instal·lat a Perpinyà i a tota la geografia occitana pròxima. A Narbona, Besiers i fins i tot Lunèl.

M'agrada aquesta paradoxa. Els moros contribueixen a la reimplantació del català a casa nostra.

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

S'ha acabat el Circ | Impacte econòmic a Figueres del Festival Internacional del Circ Elefant d'Or: una consultoria, Baldrick i Munitz, ha conclòs que el 2017 la capital empordanesa n'ha obtingut un benefici d'1.404.132,13

euros. Més: segons els experts citats, per cada euro que Figueres ha invertit en la consecució del Festival, n'ha obtingut 10,44 de retorn. Per sobre d'un mil per cent. Detalls: la mitjana de despesa que han fet a Figueres els més de trenta mil assistents de la passada edició (per exemple, dos mil hi van dormir) ha estat d'uns vint-i-cinc euros per barba; o, per exemple, al llarg dels quatre anys que ha durat el conveni Ajuntament-Festival, els assistents han augmentat la despesa un vint per cent. Caducat el conveni, el promotor, Ge-

nís Matabosch, ha dit que no hi ha res concertat quant al futur perquè no hi ha res garantit per plantejar-se l'edició 2018. En el darrer ple del juliol, l'alcaldessa, Marta Felip, no ha pogut comptar amb la complicitat de la majoria dels altres components del consistori i, per tant, la festa del Circ s'ha acabat.

Fil·loxera | Possible activitat que poden fer indígenes alt-empordanesos i estiuejants: visitar el lloc de la primera vinya catalana/espanyola infectada per la fil·loxera. A peu o en cotxe, hi porta la pista que segueix al carrer de Cotlliure de Rabós d'Empordà: s'hi arriba com si anéssim a Espolla, un quilòmetre enllà passant a prop del menhir jacent. El butlletí provincial del 20 d'octubre del 1879 publicava que «se halla invadida por la filoxera una viña situada en "coll de Fornells", del distrito municipal de Rabós». La notícia oficial apareixia dies després que els veïns del poble haguessin detectat algun cep de garnatxa malalt, en aquest coll de prop l'Orlina i a les envistes de Sant Quirze de Colera. L'alcalde ho va dir al governador, que hi envià tècnics per confirmar l'inici de la catàstrofe que va arrasar la vinya catalana. Poca sorpresa, perquè Narcís Fages de Romà i d'altres sabien que la malura ja era a Cotlliure i al Voló.

>> Gran desfilada amb la participació de tots els artistes del festival.

©Bertrand Guay

